

POLSKA FUNDACJA IMIENIA
ROBERTA SCHUMANA

RAPORT 2015

Polska Fundacja im. Roberta Schumana jest organizacją pozarządową i ponadpartyjną. Misją Fundacji jest *Motywowanie Europejczyków do aktywności obywatelskiej oraz promowanie integracji europejskiej i wartości na jakich się ona opiera.*

Polska Fundacja im. Roberta Schumana, w ramach działalności statutowej, realizuje programy edukacyjne i aktywizujące koncentrujące się na trzech, głównych zagadnieniach:

- I. **Program europejski.** Jego celami są promowanie idei integracji europejskiej i edukacja europejska. W ramach tego programu Fundacja organizuje konferencje, seminaria, warsztaty, dyskusje, happeningi i festyny na tematy związane z integracją europejską. Rezultatem działań jest poszerzenie wiedzy obywateli państw Unii Europejskiej na tematy europejskie, włączenie ich do debaty na temat przyszłości Europy, bezpośrednie angażowanie w działania promujące integrację europejską i aktywne obywatelstwo europejskie.
- II. **Program obywatelski.** Koncentruje się na aktywizacji społecznej obywateli oraz promowaniu wartości demokratycznych i obywatelskich. Celem tego programu jest zachęcanie do aktywnego udziału w społeczeństwie obywatelskim, włączenia się w życie publiczne, w działalność na rzecz środowiska lokalnego, w wolontariat, wsparcie edukacji młodzieży. Fundacja próbuje nadać tym działaniom wymiar ogólnoeuropejski, poprzez angażowanie uczestników nie tylko z Polski, ale także innych państw europejskich.
- III. **Program dzielenia się doświadczeniami.** Jego celem jest dzielenie się polskimi doświadczeniami z procesu integracji europejskiej oraz transformacji społeczno-gospodarczej. W 2015 roku Fundacja prowadziła działania w wybranych krajach Partnerstwa Wschodniego i Bałkanów.

Odbiorcy działań Fundacji:

W 2015 roku, we wszystkich programach realizowanych bądź współorganizowanych przez Fundację, udział bezpośredni wzięło ok. 21.550 osób z Austrii, Białorusi, Bułgarii, Chorwacji, Cypru, Estonii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Litwy, Łotwy, Macedonii, Niemiec, Polski, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Ukrainy, Węgier, Wielkiej Brytanii, Włoch. Fundacja kieruje swoje programy do wszystkich grup społecznych, niezależnie od wieku, wykształcenia, profesji czy miejsca zamieszkania. Wiele działań jest realizowanych w małych ośrodkach i w miejscach o ograniczonej liczbie podobnych inicjatyw. Fundacja jest także otwarta na wspólną dyskusję z osobami o różnych poglądach społeczno-politycznych, w tym ze środowiskami eurosceptycznymi. *Europa jest dla jej wszystkich obywateli* – to jedno z haseł przewodnich działań Fundacji.

Projekty zrealizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015:

Polska Fundacja im. Roberta Schumana, w 2015 roku, zrealizowała następujące projekty edukacyjne:

I. Program europejski:

1. XXII Polskie Spotkania Europejskie i Parada Schumana
2. Seminaria i debaty
3. Eurokampania
4. CityPart
5. Evolution: bringing Europe to another level
6. DOCPIE

II. Program obywatelski:

7. Europolis – smart city of tomorrow
8. Kluby Europejskie
9. Jak działa moja gmina?
10. Jak zreformować gospodarstwo mojego ojca?
11. Wolontariat Europejski
12. SMILE. Connecting generations.

III. Program dzielenia się doświadczeniami:

13. Europa w walizce
14. Moving borders

I. PROGRAM EUROPEJSKI

1. XXII Polskie Spotkania Europejskie i Parada Schumana.

Z okazji Dnia Europy, 9 maja, Fundacja zorganizowała Spotkania Europejskie. Tematem przewodnim, w związku Europejskim Rokiem na Rzecz Rozwoju, była współpraca rozwojowa i edukacja globalna. Przygotowano program prezentujący projekty realizowane przez europejskie organizacje w Afryce, Azji i Ameryce Południowej, spotkania z ekspertami, warsztaty i gry edukacyjne. Spotkania Europejskie składały się z następujących elementów:

Parada Schumana – proeuropejska manifestacja w centrum Warszawy. W Paradzie wzięło udział kilka tysięcy osób z całej Polski, ale także goście m.in. z, Włoch, Niemiec, Litwy, Łotwy, Estonii, Rumunii. 'Parada Schumana jest spotkaniem ludzi życzliwych, nie przeciw komuś, ale za czymś. W tym dniu świętujemy naszą europejskość. Co ważne, Parada Schumana to miejsce, w którym mówi się o wyzwaniach stojących przed Europą. W tym roku przy okazji Parady Schumana chcemy pokazać w jaki sposób Unia Europejska realizuje misję solidarności poza swoimi granicami.' – podsumowała Anna Radwan, Prezes Fundacji Schumana.

Miasteczko Schumana to miejsce spotkań i rozmów z ekspertami, prezentacji najciekawszych inicjatyw organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, a także konkursy, animacje, gry edukacyjne przygotowane przez instytucje europejskie. Tematem przewodnim w 2015 roku była współpraca rozwojowa i edukacja globalna. Prezentowano projekty realizowane w Afryce, Azji i Ameryce Południowej, spotkania z ekspertami, warsztaty edukacyjne, gry edukacyjne, organizowano także zabawy dla rodzin z dziećmi. W Miasteczku Schumana obecne były również instytucje publiczne i europejskie. Można było zdobyć informacje o funduszach europejskich, stypendiach zagranicznych, programie Erasmus+, poznać działalność takich instytucji unijnych jak Komisja Europejska, Parlament Europejski, Europejski Trybunał Obrachunkowy, Frontex. Europejscy wolontariusze Fundacji Schumana, którzy na co dzień pracują w przedszkolach specjalnych oraz w ośrodku szkolno-wychowawczym, przedstawili własny program animacji związanych z wolontariatem i integracją osób z niepełnosprawnością. W ramach Miasteczka Schumana odbyły się także otwarte, uliczne dyskusje na następujące tematy, związane z celami Europejskiego Roku na Rzecz Rozwoju: 'Czym jest współpraca rozwojowa? Różne perspektywy ujęcia tematu'. 'Jak Polska i Unia Europejska wpływają na kraje Południa - prezentacja raportu Grupy Zagranica'. 'Dostęp do wody - przywilej czy prawo?' 'Formy zaangażowania w działalność na rzecz praw człowieka'.

Podczas wydarzenia przypomniano także o 65-tej rocznicy śmierci Roberta Schumana, jednego z Ojców założycieli Europy. W związku z tym zorganizowano m.in. konkurs dla młodzieży, dot. Roberta Schumana i początków integracji europejskiej. Fundacja wydała także pierwszą, w języku polski, kompleksową publikację poświęconą Robertowi Schumana. Była ona dystrybuowana podczas wydarzenia.

W Paradzie i Miasteczku Schumana szacunkowo udział wzięło ok. 8.000 osób – zarówno mieszkańców Warszawy, jak i gości którzy przyjechali specjalnie na to wydarzenie z innych miast Polski, a także z kilku innych krajów europejskich.

Współorganizatorami oraz partnerami projektu byli: Orlen, Fundacja Konrada Adenauera, Komisja Europejska.

2. Seminaria i debaty

Seminaria to cykl regularnych spotkań o charakterze wykładów, połączonych z dyskusją. Tematyka seminariów dotyczyła integracji europejskiej, sytuacji politycznej i gospodarczej w UE oraz w państwach członkowskich, funkcjonowania i celów UE, bieżących problemów w procesie integracji europejskiej. Podstawowym celem projektu jest zainteresowanie polskich studentów problematyką europejską i zwiększenie ich wiedzy na ten temat. Seminaria prowadzone są przez wykładowców gościnnych – uznanych specjalistów w poruszanych dziedzinach. W 2015 roku seminaria prowadzono w dwóch odrębnych cyklach: seminaria europejskie (ogólna tematyka europejska), seminaria niemieckie (Niemcy i ich polityka europejska, stosunki polsko-niemieckie w UE). Seminaria znajdują się na liście oficjalnych fakultetów Uniwersytetu Warszawskiego. W 2015 roku zorganizowano łącznie 31 spotkań.

Partnerem seminariów europejskich oraz niemieckich była Fundacja Konrada Adenauera. Patronatu seminariom europejskim udzieliło Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce.

Inne seminaria i debaty:

29 listopada odbyło się w warszawskim Domu Literatury spotkanie z okazji drugiej rocznicy śmierci Tadeusza Mazowieckiego. Dyskusja dotyczyła kluczowych zapisów Konstytucji RP, które w istotny sposób współtworzył Premier. Frekwencja przekroczyła oczekiwania, w spotkaniu wzięło udział ponad 200 osób i wiele z nich, pomimo braku miejsc siedzących na sali, zostało z nami do końca spotkania.

Spotkanie rozpoczęło od odczytania Preambuły. Wielu uczestników przyniosło własne egzemplarze Konstytucji. Zaproszeni goście: Prof. Andrzej Zoll - sędzia i były prezes Trybunału Konstytucyjnego w latach 1989-1993, Włodzimierz Cimoszewicz, który uczestniczył w pracach Komisji Konstytucyjnej w latach 1995-1996 oraz Jerzy Stępień - były sędzia i prezes Trybunału Konstytucyjnego rozmawiali min. o tym, jaki był wpływ Tadeusza Mazowieckiego na kształt obowiązującej Konstytucji RP, jak kształtuje ona relacje Kościół-państwo, w jaki sposób i dlaczego przedstawiono w Konstytucji prawa i wolności obywatelskie oraz ustrój Rzeczypospolitej, jak polskie rozwiązania konstytucyjne wyglądają na tle europejskim. Ze względu na ówczesne wydarzenia na polskiej scenie politycznej związane m.in. z Trybunałem Konstytucyjnym, nie zabrakło także i tych bieżących wątków, szczególnie poruszanych w trakcie sesji pytań ze strony publiczności. Spotkanie moderował Zbigniew Nosowski - redaktor naczelny kwartalnika "Więź". Równolegle, we współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej, prowadzone były działania edukacyjne w szkołach, w ramach których realizowane są specjalnie przygotowane z tej okazji scenariusze lekcji o okolicznościach uchwalenia Konstytucji z elementami symulacji obrad komisji konstytucyjnej i warsztatami z czytania tekstów źródłowych. Partnerami spotkania byli: Centrum Edukacji Obywatelskiej, Fundacja "Krzyżowa" dla Porozumienia Europejskiego, Inicjatywa Razem'89, Projekt Polska, Klub Inteligencji Katolickiej w Warszawie, Redakcja kwartalnika Więź, Wszechnica.org.pl

Cykl debat eksperckich z Gazetą Wyborczą. Fundacja, przy współpracy z Gazetą Wyborczą zorganizowała cykl czterech debat eksperckich, które były relacjonowane w wydaniu ogólnopolskim Gazety oraz na portalu wyborcza.biz. Debaty te dotyczyły następujących zagadnień: Przemysł w Europie; Rozwój miast, TTIP oraz Klimat i energia w Europie.

3. Eurokampania

Jesienią 2009 roku Fundacja rozpoczęła realizację, przewidzianego na kilka lat programu, którego celem jest podtrzymanie dyskusji dotyczącej perspektyw współpracy i ew. integracji Polski ze strefą euro. W 2015 roku projekt realizował następujące działania:

Ekspreci Fundacji śledzili proces przystępowania Litwy do strefy euro, która przyjęła wspólną walutę 1 stycznia 2015 roku. Skoncentrowano się przede wszystkim na założeniach, przebiegu i efektach kampanii informacyjnej, a także na technicznych i formalno-prawnych aspektach operacji wymiany waluty.

Do obserwacji procesu wymiany zatrudniono profesora Boguslava Gruzevskisa – ekonomistę, na stałe mieszkającego w Wilnie. Swoje badania prowadził on w okresie od września 2014 do stycznia 2015. Obserwował w tym czasie wszystkie sprawy związane z wymianą waluty, w tym: kampanię informacyjną, stosunek Litwinów do euro, obawy i nadzieje poszczególnych grup społecznych, koszty operacji, konieczne zmiany legisilacyjne. Efektem prac jest ekspertyza „Euro przychodzi na Litwę – Litwa 19-stym członkiem strefy euro”, która zawiera szczegółową analizę na ten temat. Ekspertyza została zaprezentowana przez Autora w Sejmie RP 10 marca. W spotkaniu udział wziął także Pan Tadas Suliauskas – pracujący w Ministerstwie Finansów Litwy przy procesie wdrażania euro.

W trakcie seminarium Autor raportu, profesor Gruzevskis, przedstawił kalendarium procesu wdrażania euro na Litwie. Uwzględnił realizację procesu przez różne instytucje administracji państwowej oraz banków. Podkreślił, że akty prawne, które uległy zmianie obejmowały 128 ustaw, co stanowiło największe obciążenia dla ministerstwa finansów i ministerstwa pracy. Kolejnym etapem, na którym skupił się autor była kampania informacyjna. Tu prof. Gruzevskis przedstawił jak ważne było poinformowanie samych obywateli o czekających ich zmianach oraz przekazanie szczegółów istotnych dla małych i dużych przedsiębiorców. Pan Tadas Suliauskas, reprezentujący Ministerstwo Finansów Republiki Litewskiej zwrócił uwagę na aspekty finansowe całego procesu. Przedstawił szczegółowy plan przyjęcia nowej waluty uwzględniający kryteria konwergencji. Wśród najciekawszych tematów dyskusji znalazły się te dotyczące okresu kryzysu i ówczesnego funkcjonowania lita, umocnienia bezpieczeństwa geopolitycznego Litwy dzięki wprowadzeniu nowej waluty. Zainteresowanie audytorium wzbudziły również pierwsze dni, kiedy obie waluty funkcjonowały w obiegu równocześnie i nieudogodnienia z tego wynikające dla obywateli.

Partnerzy: Komisja Sejmu ds. UE, Fundacja Konrada Adenauera.

4. CityPart

CityPart to międzynarodowy projekt dotyczący europejskich wartości: solidarności, tolerancji i pokoju. Uczestnicy próbują odpowiedzieć m.in. na następujące pytania: Czy wartości, które doprowadziły do integracji europejskiej są wciąż aktualne? Czym jest solidarność, tolerancja i pokój dla współczesnych Europejczyków? U granic Unii Europejskiej toczy się wojna, unijne kraje angażują się w wojnę w Syrii, nie ma jednomyślności w związku z przyjmowaniem uchodźców z Syrii i Afryki, nie wszystkie unijne kraje były skłonne wesprzeć finansowo Grecję. Czy na tle obecnych wydarzeń w Europie można mówić, że solidarność, tolerancja i pokój są wciąż w Unii obecne?

Partnerami projektu CitiPart jest 8 organizacji z 5 państw Unii Europejskiej, które zajmują się aktywizacją obywateli, współpracą w ramach miast bliźniaczych i wsparciem organizacji młodzieżowych: Europe House in the Yvelines (Francja) - lider projektu, Europe House in Nîmes (Francja), European Center Robert Schuman in Scy-Chazelles (Francja), Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Urząd Miasta Sosnowca, BBAG in Potsdam (Niemcy), Europe House in Dubrovnic (Chorwacja), GEMMA youth organisation in Villach (Austria). Każda organizacja partnerska tworzy grupy robocze składające się z przedstawicieli społeczności lokalnej, które poszukują znaczenia europejskich wartości na poziomie lokalnym. Z efektami swoich badań przedstawiciele grup roboczych dzielą się na spotkaniach międzynarodowych, aby zestawić efekty swoich prac. Uczestnikami projektu są przedstawiciele społeczności lokalnych, ochotnicy z różnych grup wiekowych – młodzież, dorośli oraz seniorzy. Partnerem lokalnym projektu jest Młodzieżowa Rada Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy. Projekt CitiPart trwa 24 miesiące – od września 2015 roku do września 2017 roku.

5. Evolution: bringing Europe to another level

Fundacja była współorganizatorem międzynarodowego projektu 'E-volution: bringing Europe to another level', w który zaangażowani byli obywatele Polski, Hiszpanii, Włoch i Grecji. Wiosną 2015. uczestnicy pracowali nad zebraniem i przedyskutowaniem dotychczasowych sukcesów, jak i porażek UE czy pojawiających się obecnie potrzeb zmiany europejskiego projektu. Wyniki tych badań zostały zaprezentowane i przedyskutowane przez grupy ze wszystkich uczestniczących krajów podczas seminarium w Turynie we Włoszech w lipcu 2015. Jednym z głównych tematów była także bieżąca sytuacja w Grecji, odbyły się także warsztaty integracyjne oraz wieczory międzykulturowe, zorganizowano inscenizację poruszającą wątek różnorodności europejskich kultur. Od sierpnia do listopada lokalne grupy pracowały nad tematem kulturowej różnorodności, związków między kulturą, językiem, pochodzeniem i niezależnością w Europie. Wyniki prac podsumowano w grudniu 2015 w Salonikach w Grecji, w ramach festiwalu promującego kulturową różnorodność Europy.

Projekt był współfinansowany ze środków programu Europa dla Obywateli.

6. DOCPIE

Projekt dotyczył niskiego zainteresowania obywateli polityką UE oraz elementami i procesami niezbędnymi dla demokratycznego uczestnictwa w życiu publicznym. Badano postrzeganie roli obywatelstwa oraz tożsamości europejskiej w życiu grup społecznych wywodzących się z różnych środowisk. Począwszy od studentów po seniorów, uczestnicy zaproszeni byli do wymiany poglądów oraz wyrażania opinii i nadziei dotyczących przyszłości Europy. Projekt zrzęcał 15 organizacji z 13 państw członkowskich, gdzie odbyło się łącznie 5 spotkań, Partnerami projektu byli: Društvo za razvoj podeželja LAZ (Słowenia), Asociatia Sportiva Culturala si Turistica (Rumunia), Kistarcsa Város Önkormányzata & Budapesti Muszaki es Gazdasagtudomanyi Egyetem (Węgry), Općina Breznički Hum (Chorwacja), Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu (Słowacja), Jugend- & Kulturprojekt e.V. (Niemcy), Opštinska uprava Backa Topola (Serbia), Omilos Unesco Serres Greece & Municipality of Serres (Grecja), Veliko Turnovo Municipality (Bułgaria), Comune di Brescia (Włochy), CRDLSalbania (Albania), Association Civil Centre for Sustainable Development EGRI (Macedonia). Projekt realizowany i finansowany w ramach programu Europa dla Obywateli.

II. PROGRAM OBYWATELSKI

7. Europolis – smart city of tomorrow

Ideą Europolis jest profesjonalizacja w zarządzaniu miastami z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań. Założenia poboczne to promocja współpracy władz miejskich, obywateli i przedstawicieli przemysłu wysokiej technologii w zarządzaniu wspólną przestrzenią miejską, nawiązanie kontaktów pomiędzy podmiotami zajmującymi się innowacjami i rozwojem miejskim, prezentacja aktywności i działań poszczególnych podmiotów, z naciskiem na pokazanie dobrych praktyk oraz problemów napotykanym podczas wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

29 maja podczas konferencji *Europolis* ogłosiliśmy pierwszy w Polsce ranking miast uczących się, w którym sklasyfikowaliśmy aż 66 polskich miast. Wyłoniliśmy liderów i maruderów pod względem rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego, infrastruktury czy łatwości prowadzenia biznesu. Liderem rankingu została Warszawa. Czarnym koniem okazał się Rzeszów. Sporo wyzwań jest za to przed niektórymi miastami na Górnym Śląsku. Dlaczego miasta uczące się? Często pada pytanie czy polskie miasta są innowacyjne. Pojęcie innowacyjności jest jednak nadużywane przez ekspertów, dziennikarzy i polityków, a w efekcie utraciło swoją pierwotną wartość. W zasadzie wszystko dzisiaj ma być innowacyjne — gospodarki, nauczyciele czy samorządowcy. Dlatego mówiono o miastach uczących się. Wykorzystano do tego pojęcie ukute m.in. przez urbanistę Richarda Floridę, który pisał o regionach i miastach uczących się (*learning regions*). Według niego miasta funkcjonują jako magazyny nauki i pomysłów, zapewniając przyjazne środowisko i infrastrukturę ułatwiającą przepływ wiedzy, która jest motorem wzrostu gospodarczego. Na zlecenie Fundacji Schumana opracowano pierwszy w Polsce Ranking miast uczących się, klasyfikując aż 66 miast. Ranking i załączone do niego wnioski odbiły się szerokim echem medialnym w wielu polskich miastach.

Podczas samej konferencji Europolis wóldarze kilkudziesięciu polskich miast, przedstawiciele biznesu, organizacji pozarządowych i instytucji europejskich spotkali się, aby rozmawiać o najważniejszych wyzwaniach współczesnych miast w kontekście innowacyjności. Wśród gości znaleźli się m.in.: Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy Michał Olszewski, Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju Paweł Orłowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Marek Wójcik, Poseł do Parlamentu Europejskiego Jan Olbrycht, prezydenci lub ich zastępcy z takich miejscowości jak Rzeszów, Lublin, Opole, Jastrzębie-Zdrój, Krosno.

Partnerami wydarzenia byli: Miasto Stołeczne Warszawa, Orlen, RWE, Fundacja Adenauera, MasterCard.

8. Kluby Europejskie

Kluby Europejskie (KE) to grupy nieformalne (najczęściej młodzieżowe), realizujące lokalnie własne inicjatywy promujące wartości europejskie. Kluby Europejskie są jednym z najskuteczniejszych przykładów aktywnego obywatelstwa europejskiego oraz angażowania się obywateli w sprawy europejskie. W 2015 roku Fundacja przeprowadziła następujące działania dla Klubów Europejskich:

Międzynarodowe Spotkanie Klubów Europejskich. W maju 2015, w Warszawie, zorganizowano pan-europejskie spotkanie Klubów Europejskich. Udział wzięło ok. 50 przedstawicieli Klubów i organizacji lokalnych z Polski, Litwy, Łotwy, Włoch, Estonii, Bułgarii i Rumunii. Spotkanie poświęcone było 'duszy miasta' ('city soul'). Każde europejskie miasto ma pewien charakterystyczny element, jak lizbońskie azulejos, londyńskie budki telefoniczne, karnawał w Wenecji, czy kafejki na berlińskim Kreuzbergu. Uczestnicy Zjazdu, przed przyjazdem do Warszawy, wyszukali w swoich miastach te charakterystyczne elementy, stanowiące "duszy" danego miasta. W Warszawie wspólnie stworzono dzieło artystyczne, łączące wszystkie wybrane motywy.

Baza Klubów Europejskich. Fundacja prowadzi bazę Klubów Europejskich, która ułatwia nawiązanie kontaktów pomiędzy Klubami oraz zapraszanie ich na inne wydarzenia przez organizacje trzecie.

Wizyty pracowników i wolontariuszy Fundacji w Klubach Europejskich oraz wizyty Klubów w siedzibie Fundacji. Fundacja regularnie wysyła swoich wolontariuszy i pracowników na spotkania z Klubami Europejskimi w regionach. Możliwość takiego spotkania jest niezwykle cenna dla członków Klubów, którzy, w swoim miejscu zamieszkania, w małych miejscowościach, mają ograniczone możliwości uczestnictwa w podobnych spotkaniach i konsultacjach. Podczas delegacji nasi reprezentanci prezentują i doradzają, jakie akcje może potencjalnie podjąć Klub Europejski, prowadzą także lekcje europejskie dla młodzieży i nauczycieli na wybrany temat, powiązany z tematyką europejską. Znaczną część delegacji odbywają, przebywający w Fundacji, zagraniczni wolontariusze. Pozwala to przy okazji na poznanie i dyskusję na temat innych tradycji, historii i zwyczajów, co promuje dialog międzykulturowy w środowiskach lokalnych. Wspomniane lekcje europejskie prowadzone są także w siedzibie Fundacji, w przypadku odwiedzin ze strony Klubów Europejskich. W roku 2015 odbyło się 30 wizyt wolontariuszy i pracowników Fundacji, w których udział wzięło łącznie ok. 1.760 osób.

Działania dla Klubów Europejskich są współfinansowane ze środków programu *Europa dla Obywateli*.

9. Jak działa moja gmina?

Celem projektu *Jak działa moja gmina?* było zachęcenie mieszkańców do kontrolowania prac samorządu terytorialnego, uczestnictwa w wyborach lokalnych, nawiązania współpracy na linii władza lokalna-obywatele. Najważniejszą grupą docelową są osoby, dla których wybory samorządowe 2014 były pierwszymi wyborami samorządowymi, podczas których posiadali prawa wyborcze. Ok. 900 uczestników projektu było przygotowywanych do udziału w wyborach, posiadało wiedzę dot. działalności samorządów i wagi podejmowanych przez nie decyzji. Celem projektu było również integracja społeczności lokalnej w 15 gminach, z których pochodzą partnerzy projektu. W projekcie proponowano interaktywne działania - gry miejskie, symulacje wyborów, monitoring wyborów, które mają zainteresować i zainspirować do działania młodych ludzi. Na projekt składały się różnorodne działania, jak:

15 symulacji do władz gminy według scenariusza przygotowanego na potrzeby projektu. Scenariusz zawierał wersje alternatywne dla miast na prawach powiatu i pozostałych gmin. Celem symulacji było przygotowanie uczestników do udziału w wyborach samorządowych. Uczestnikami symulacji byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (polskich Partnerów projektu) w wieku 17-19 lat, przede wszystkim ci, którzy mieli ukończone 18 lat przed wyborami samorządowymi (mieli możliwość głosowania). Warsztat był symulacją całego procesu wyborczego – od tworzenia komitetów wyborczych i pisania programów, po głosowanie i

liczenie głosów. Za pomocą prezentacji multimedialnych przedstawianych przez trenerów na samym początku symulacji uczniowie zapoznali się z samorządem terytorialnym i zasadami udziału w wyborach oraz z wymagowaną gminą „Gminowo”, w której odbywa się symulacja wyborów. Uczniowie byli losowo podzieleni na grupy tworzące komitety wyborcze, dziennikarzy i komisję wyborczą. Ich zadaniem było wcielenie się w przypisane role. Każda symulacja trwała około 6 godzin. Wszyscy uczestnicy otrzymali broszurę dotyczącą wyborów samorządowych przygotowaną na potrzeby projektu.

Wydarzeniem towarzyszącym trzem symulacjom wyborów do władz gminy była wizyta przedstawiciela Partnera zagranicznego. Celem wizyt było zaprezentowanie lokalnej społeczności działalności samorządu w krajach Partnerów zagranicznych.

Monitoring władz lokalnych przez młodzież: Zimą i wiosną 2015 roku uczniowie ze szkół partnerskich rozpoczęli monitoring władz lokalnych. Składał się on z trzech elementów: monitoringu kampanii wyborczej przed wyborami samorządowymi w listopadzie 2014 roku, monitoringu samych wyborów oraz porównania działań władz lokalnych z ich obietnicami wyborczymi i potrzebami mieszkańców. Uczestnikami tego elementu projektu byli uczniowie-ochotnicy ze szkół partnerskich, którzy brali udział w symulacjach wyborów do władz gminy.

Gry miejskie. Wiosną 2015 młodzież realizowała różne zadania w przestrzeni miejskiej – spotykała się z urzędnikami, lokalnymi organizacjami pozarządowymi, rozmawiała z mieszkańcami, wykonywała zadania artystyczne. Uczestnicy podzieleni byli na grupy tematyczne – np. edukacja, kultura i sport, transport publiczny i drogi, tereny zielone, usługi dla mieszkańców, pomoc dla mieszkańców i zdrowie, turystyka i promocja, samorządowcy i administracja, wsparcie dla przedsiębiorców, przestrzeń publiczna. Celem gier miejskich była diagnoza lokalnych problemów i szukanie instytucji odpowiedzialnych za ich rozwiązanie. Po każdej grze miejskiej odbywały się warsztaty podsumowujące grę i efekty badania miasta przez młodzież – aby wszyscy uczestnicy poznali wnioski z pracy wszystkich grup tematycznych.

W ramach projektu „Jak działa moja gmina?” odbyły się dwie wizyty studyjne dla koordynatorów lokalnych projektu. W dniach 18-22 maja 2015 roku odbyła się wizyta w Norwegii, w dniach 8-11 czerwca – na Cyprze. Celem wizyt studyjnych było m.in. zapoznanie się z lokalnym systemem edukacji obywatelskiej, ze sposobami przekazywania młodzieży wiedzy z tematyki WOS-u, z funkcjonowaniem samorządu w krajach Partnerów.

21-22 czerwca odbyło się spotkanie końcowe dla koordynatorów lokalnych i uczestników projektu „Jak działa moja gmina?”.

W całym projekcie udział wzięło ok. 1.000 osób z 15-nastu miejscowości na terenie całej Polski. Projekt realizowany w ramach programu Obywatele dla demokracji, finansowanego z Funduszy EOG.

10. Konkurs *Jak zreformować gospodarstwo mojego ojca?*

Konkurs przeznaczony jest dla uczniów klas maturalnych i przedmaturalnych, w szczególności ze szkół o profilu rolniczym. Najważniejszym zadaniem uczestników konkursu jest przygotowanie kompleksowego projektu modernizacji wybranego gospodarstwa rolnego. Przez pierwszą połowę 2015 roku trwała XVIII edycja konkursu, zainaugurowana w listopadzie roku poprzedzającego. Swoje prace – projekty modernizacji gospodarstw rolnych przysłało 42 uczniów. 27 marca zorganizowano finał konkursu – jego uczestnicy prezentowali i omawiali swoje projekty przed komisją ekspertów z wyższych szkół rolniczych całej Polski. Na

podstawie przeprowadzonych rozmów wybrano 9 laureatów, którzy w nagrodę otrzymali prawo wybrania dowolnego indeksu jednej z uczelni biorących udział w projekcie. 10 listopada 2015 roku w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego odbyło się spotkanie inauguracyjne kolejną edycję konkursu. W spotkaniu udział wzięło ok. 150 osób ze średnich szkół rolniczych z całej Polski. Projekt zrealizowany we współpracy ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego, 7 wyższymi uczelniami rolniczymi z całej Polski oraz Fundacją Konrada Adenauera.

11. Wolontariat Europejski

Fundacja jest jedną z największych w Polsce organizacji koordynujących bezpośrednio projekty Wolontariatu Europejskiego. Zajmujemy się zarówno wysyłaniem polskich wolontariuszy do krajów UE i państw partnerskich, jak i przyjmowaniem ich obywateli do pracy wolontariackiej w różnych regionach Polski. Wszystkie programy trwają od kilku do 12-nastu miesięcy i są prowadzone w organizacjach pozarządowych, społecznych, ośrodkach edukacyjnych i socjalnych. Wolontariat jest nie tylko wsparciem pracy danej organizacji, ale przede wszystkim doskonałą okazją dla młodego człowieka do poznania innego kraju europejskiego, jego języka, tradycji i kultury. Również środowiska przyjmujące wolontariuszy mogą zetknąć się z doświadczeniami i tradycjami innego regionu Europy. Bezpośredni, dłuższy kontakt nie ogranicza się do okazjonalnego spotkania, ale wymaga współpracy podczas codziennych czynności zawodowych i wspólnego spędzania czasu wolnego. Dzięki temu projekt doskonale przyczynia się do rozwoju dialogu międzykulturowego, lepszego, wzajemnego poznania się Europejczyków, dostrzeżenia wspólnych wartości i zwiększenia tolerancji dla odmienności. Program współfinansowany przez Unię Europejską (program *Erasmus+*).

12. SMILE. Connecting generations.

Smile. Connecting generations to międzynarodowy projekt realizowany przez Fundację Schumana wraz z Partnerami z Niemiec i Turcji w ramach Programu Grundtvig. Głównym celem projektu było wypracowanie metod międzypokoleniowej współpracy, wymiany wiedzy i doświadczeń między osobami w wieku 18-30 lat a tymi, które przeszły właśnie na emeryturę lub nadal są aktywne zawodowo w wieku powyżej 50 lat.

W ramach projektu uczestnicy z wszystkich krajów partnerskich mieli okazję nie tylko spotkać się osobiście podczas seminariów w Niemczech, Turcji i Polsce, ale także wspólnie pracować nad własnymi projektami, brać aktywny udział w różnych wydarzeniach, jak Parada Schumana w Warszawie, czy Festiwal Fotografii w Bursie, poznać historię odwiedzanych miast, jak i aktualne problemy młodych i seniorów w krajach partnerskich. Działania w ramach tego projektu to wstęp do stworzenia bardziej ustrukturyzowanej współpracy między organizacjami partnerskimi oraz powstania grupy seniorów, którzy wypracują system wsparcia dla młodych Europejczyków, szczególnie pod kątem pomocy w znalezieniu stażu czy zatrudnienia w krajach, w których mieszkają (*senior mentoring*). W projekcie udział brało 18 osób, sześć z każdego z krajów partnerskich. Połowę osób stanowiła grupa w wieku 18-30 lat, druga grupa to „seniors” (50+).

Działania projektu zostały rozpisane na lata 2013-5. W roku 2015 zrealizowano spotkanie końcowe projektu, które odbyło się maju w Warszawie, przy okazji Parady Schumana.

III. PROGRAM DZIELENIA SIĘ DOŚWIADCZENIAMI

13. Europa w walizce

Europa w walizce to spotkania obywateli Polski, Niemiec, Ukrainy i Białorusi wokół zagadnień europejskich z organizacjami pozarządowymi, studentami, działaczami partyjnymi i lokalną społecznością. Wyjazdy w ramach projektu Europa w walizce dzielą się na dwa rodzaje w zależności od wieku i doświadczenia zespołu ekspertów: Junior Teams - czyli zespół młodych ekspertów do 30 roku życia oraz Senior Teams - eksperci ze znacznym doświadczeniem, reprezentujący organizacje pozarządowe, świat polityki, administrację lokalną i media. Celem projektu jest informowanie obywateli krajów Partnerstwa Wschodniego o polityce europejskiej, ale także zwiększenie wiedzy mieszkańców państw UE na temat Europy Wschodniej.

Partnerami projektu byli: Fundacja Konrada Adenauera, Akademia Europejska w Berlinie, Fundacja Friedricha Naumanna.

14. Moving borders

Projekt spotkań i wymiany poglądów młodych ludzi z Niemiec, Polski i Ukrainy. Grupa osób z tych krajów odbywa podróż pociągiem w relacji Berlin-Warszawa-Lwów. Na trasie przejazdu organizowane są spotkania i dyskusje. Partnerem projektu są Citizens of Europe oraz Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży.

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
07.01.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Europejska bieda'. Polityka społeczna w Europie i problem ubóstwa		25
08.01.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Niemieckie problemy z gospodarką (i Europą)'		25
15.01.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria – 'Niemieccy święci (i nieświęci)'		25
21.01.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria – 'Macedonia i Ukraina'		25
22.01.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria – 'Niemieckie debaty'		25
12-13.02.2016	Andrychów, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. Zmiany w Europie w latach 1989-1990'		125
18-21.02.2015	Barcelona, Hiszpania	Kick-off Meeting: spotkanie Partnerów projektu 'E-volution: bringing Europe to another level'	Citizens in Action, Grecja, Nexes Interculturals de Joves per Europa, Hiszpania, Comunità Impegno Servizio Volontariato, Włochy	6
24.02.2015	Mława, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Upadek muru Berlińskiego. Wschód - Zachód. Podziały w naszych głowach'		50
25.02.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Unia Europejska w obliczu zagrożenia terrorystycznego'		25
26.02.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria – 'Niemcy i ekologia'		25

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
01.03-30.04.2015	Pernik, Bułgaria	Kluby Europejskie. Działania lokalne o tematyce europejskiej. Działacze lokalnego Klubu Europejskiego odkrywali ślady wpływu historii, kultury i ludzi z innych części Europy na swoją najbliższą okolicę.	Professional High School of Economics, Pernik, Bułgaria	50
01.03-30.04.2015	Tallin, Estonia	Kluby Europejskie. Działania lokalne o tematyce europejskiej. Działacze lokalnego Klubu Europejskiego odkrywali ślady wpływu historii, kultury i ludzi z innych części Europy na swoją najbliższą okolicę	Tallinna Pae Gymnasium, Estonia	50
01.03-30.04.2015	Parma, Włochy	Kluby Europejskie. Działania lokalne o tematyce europejskiej. Działacze lokalnego Klubu Europejskiego odkrywali ślady wpływu historii, kultury i ludzi z innych części Europy na swoją najbliższą okolicę	Liceo Scientifico 'G.Ulivi', Parma, Włochy	50
01.03-30.04.2015	Daugavpils, Łotwa	Kluby Europejskie. Działania lokalne o tematyce europejskiej. Działacze lokalnego Klubu Europejskiego odkrywali ślady wpływu historii, kultury i ludzi z innych części Europy na swoją najbliższą okolicę	J.Pilsudska Daugavpils gymnasium, Łotwa	50
01.03-30.04.2015	Pilviskiai, Litwa	Kluby Europejskie. Działania lokalne o tematyce europejskiej. Działacze lokalnego Klubu Europejskiego odkrywali ślady wpływu historii, kultury i ludzi z innych części Europy na swoją najbliższą okolicę	Pilviskiai Santakos Gymnasium, Litwa	50
01.03-30.04.2015	Wilno, Litwa	Kluby Europejskie. Działania lokalne o tematyce europejskiej. Działacze lokalnego Klubu Europejskiego odkrywali ślady wpływu historii, kultury i ludzi z innych części Europy na swoją najbliższą okolicę	Vilnius Senvages Gymnasium, Litwa	50
01.03-30.04.2015	Bukareszt Rumunia	Kluby Europejskie. Działania lokalne o tematyce europejskiej. Działacze lokalnego Klubu Europejskiego odkrywali ślady wpływu historii, kultury i ludzi z innych części Europy na swoją najbliższą okolicę	Mihai Bravu" Technical College, Bukareszt, Rumunia	50
01.03.15.06.2015	Cała Polska	Jak działa moja gmina? – 14 wydarzeń własnych partnerów lokalnych dot. samorządu terytorialnego i aktywności obywatelskiej na poziomie lokalnym	14 szkół i organizacji lokalnych z całej Polski	2.077
05.03.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria – 'Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku wolności" - pokaz filmu'		25

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
09.03.2015	Radom, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. '25 years after Berlin Wall Fall. East-West. Prejudices in our minds'		100
10.03.2015	Warszawa, Polska + Wilno, Litwa	Eurokampania. Seminarium i raport. Podsumowanie procesu wprowadzenia waluty euro na Litwie.	Komisja Sejmowa ds. UE. Konrad Adenauer Stiftung	65
11.03.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Szoszotka przyjaźń UE-USA'		25
12.03.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria – 'Niemcy, a polska prawica'		25
12.03.2015	Radocza	Jak działa moja gmina? – Gra miejska o funkcjonowaniu samorządu terytorialnego	Zespół Szkół im. Jana Pawła II	27
12.03.2015	Zdzieszowice	Jak działa moja gmina? – Gra miejska o funkcjonowaniu samorządu terytorialnego	Zespół Szkół w Zdzieszowicach	41
13.03.2015	Koluszki, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Ukrainian wedding, as a mirror of Ukrainian soul'		125
18.03.2015	Łomna, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Upadek muru Berlińskiego. Zmiany w Europie w latach 1989-1990'		15
19.03.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria – 'Niemiecka telewizja'		25
20.03.2015	Siedlce	Jak działa moja gmina? – Gra miejska o funkcjonowaniu samorządu terytorialnego	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2	38
20.03.2015	Ostroróg, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'The Berlin Wall-reasons, the building, the process of falling and the meaning for Germany'		45
20.03.2015	Warszawa, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. 'Czarnobylska Strefa Zamknięta'		15

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
24.03.2015	Środa Wielkopolska	Jak działa moja gmina? – Gra miejska o funkcjonowaniu samorządu terytorialnego	Liceum im. Powstańców Wlkp.	50
24.03.2015	Ostrów Wielkopolski	Jak działa moja gmina? – Gra miejska o funkcjonowaniu samorządu terytorialnego	Liceum im. Władysława Reymonta	56
25.03.2015	Koło	Jak działa moja gmina? – Gra miejska o funkcjonowaniu samorządu terytorialnego	Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych	39
25.03.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Ochrona danych osobowych w prawie UE' Symulacja obrad Komisji Wolności Obywatelskich Parlamentu Europejskiego.		25
26.03.2015	Nasielsk, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. 'Upadek muru Berlińskiego. Zmiany w Europie w latach 1989-1990'.		70
26.03.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria – niemieckie prawo		25
27.03.2015	Warszawa, Polska	'Jak zreformować gospodarstwo mojego ojca?'. 'Przykłady modernizacji gospodarstw przez młodych liderów zgodnie ze standardami UE'	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	20
27.03.2015	Warszawa, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. 'Ukrainian wedding, as a mirror of Ukrainian soul'.		15
09.04.2015	Jedlnia Letnisko, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. '25 years after Berlin Wall Fall. East-West. Prejudices in our minds'.		50
12-14.04.2015	Passau, Niemcy	Współpraca międzypokoleniowa - wizyta studyjna w ramach projektu „SMILE connecting generations. - Senior Mentoring for Intergenerational Learning“. Poznanie lokalnych inicjatywy międzypokoleniowej współpracy oraz aktywizacji seniorów w Niemczech i Polsce	Gemeinsam leben & lernen in Europa, Niemcy	20
14.04.2015	Góra Puławska, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. Ukrainian wedding, as a mirror of Ukrainian soul'.		50
14.04.2015	Opole	Jak działa moja gmina? – gra miejska na temat pracy samorządu terytorialnego	Zespół Szkół Ekonomicznych	58

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
15.04.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Międzynarodowe rodziny w UE'. Europejskie przepisy określające ich status i uprawnienia		25
16.04.2015	Oświęcim	Jak działa moja gmina? – gra miejska na temat pracy samorządu terytorialnego	Zespół Szkół nr 2	51
21.04.2015	Janów Lubelski	Jak działa moja gmina? – gra miejska na temat pracy samorządu terytorialnego	Liceum im. Bohaterów Porytowego Wzgórza	37
22.04.2015	Jaworzno	Jak działa moja gmina? – gra miejska na temat pracy samorządu terytorialnego	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2	42
23.04.2015	Kobierzyce	Jak działa moja gmina? – gra miejska na temat pracy samorządu terytorialnego	Powiatowy Zespół Szkół nr 1	43
27.04.2015	Sosnowiec	Jak działa moja gmina? – gra miejska na temat pracy samorządu terytorialnego	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 14	45
28.04.2015	Inowrocław	Jak działa moja gmina? – gra miejska na temat pracy samorządu terytorialnego	III Liceum im. Królowej Jadwigi	61
28.04.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - Debata ekspercka. 'Europa przeprosza się z przemysłem'. Realacja w Gazecie Wyborczej.	Gazeta Wyborcza, Fundacja Konrada Adenauera	5 (200.000)
29.04.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'II Wojna Światowa w Europie – czy lekcja została odrobiona?'		25
06-09.05.2015	Warszawa, Polska	Kluby Europejskie. Pan-europejskie spotkanie Klubów Europejskich, warsztaty i networking	Professional High School of Economics, Pernik, Bułgaria; Tallinna Pae Gymnasium, Estonia; Liceo Scientifico 'G.Ulivi', Parma, Włochy; J.Pilsudska Daugavpils gymnasium, Łotwa; Pilviskiai Santakos Gymnasium, Litwa; Vilnius Senvages Gymnasium, Litwa; Mihai Bravu" Technical College, Bukareszt, Rumunia, Konrad Adenauer Stiftung, Liceum im. Prusa w Warszawie	49

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
09.05.2015	Warszawa, Polska	Spotkania Europejskie i Parada Schumana. Manifestacja proeuropejska i edukacyjne Miasteczko Schumana w przestrzeni miejskiej. Temat przewodni: pomoc rozwojowa w Europie	Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej, Liceum im. Prusa w Warszawie, PKN Orlen, Fundacja Konrada Adenauera.	8.000
12.05.2015	Radom, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. Państwa sąsiedzkie UE. Państwa Partnerstwa Wschodniego.'		130
13.05.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Lobbying w Unii Europejskiej'..		25
14.05.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 70ta rocznica zakończenia II Wojny Światowej'.		25
16-20.05.2015	Sobków, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Ukrainian wedding, as a mirror of Ukrainian soul'.		150
20.05.2015	Puck	Jak działa moja gmina? – gra miejska na temat pracy samorządu terytorialnego	Zespół Szkół im. Macieja Płazyńskiego	51
21.05.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria – 'Kto kształtuje politykę? Wielkie postaci czy ruchy społeczne?'		25
25-26.05.2015	Bielawa, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. 'Wolontariat europejski'.		80
28.05.2015	Ruda Śląska	Jak działa moja gmina? – gra miejska na temat pracy samorządu terytorialnego	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6	47
29.05.2015	Warszawa	Europolis. Prezentacja rankingu miast uczących się i konferencja na temat rozwoju miast	Miasto Warszawa, Orlen, Siemens, MasterCard, RWE, Fundacja Konrada Adenauera	250
31.05 - 06.06.2015	Mińsk, Brześć, Gomeł, Witebsk; Białoruś	Europa w walizce: spotkania z mieszkańcami na tematy europejskie i obywatelskie	Europejska Akademia w Berlinie, Fundacja Konrada Adenauera	200

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
02.06.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - Debata ekspercka. 'Miasto przyjazne dla mieszkańców'. Realacja w Gazecie Wyborczej.	Gazeta Wyborcza, Fundacja Konrada Adenauera	5 (200.000)
02.06.2015	Dzierzgowo, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. Upadek muru Berlińskiego. Zmiany w Europie w latach 1989-1990'.		50
08.06.2015	Parznice, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. Państwa sąsiedzkie UE. Państwa Partnerstwa Wschodniego.'		40
08-10-06.2015	Limassol, Cypr	Jak działa moja gmina? Wizyta studyjna. Nauczyciele z Polski i Cypru wymieniają doświadczenia swoich krajów w zakresie edukacji obywatelskiej i europejskiej młodzieży.	LCYouth	10
09.06.2015	Radom, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. '25 years after Berlin Wall Fall. East-West. Prejudices in our minds'.		30
11.06.2015	Wolanów, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. 'Ukrainian Wedding, as a mirror of Ukrainian soul'.		30
21-22.06.2015	Warszawa	Jak działa moja gmina? – spotkanie końcowe dla uczestników		53
25.06.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - Debata ekspercka. 'Energia i klimat w Europie'. Realacja w Gazecie Wyborczej.	Gazeta Wyborcza, Fundacja Konrada Adenauera	5 (200.000)
28.06-05.07.2015	Budapeszt, Węgry	Warsztaty dla młodzieży. Spotkanie młodzieży z Polski i Węgier. Wspólne warsztaty dot. Stanu demokracji i społeczeństwa obywatelskiego w Europie.	Green Academy Association	40

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015

Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
30.06.- 02.07.2015	Serres, Grecja	DOCPIE. Współpraca regionalna, Aktywizacja obywatelska. Organizacje pozarządowe i przedstawiciele miast i regionów rozmawiali o kreaowaniu tożsamości europejskiej i o tym, jak zmobilizować obywateli do aktywnego uczestnictwa w procesach politycznych i decyzyjnych UE.	Słowenia: Društvo za razvoj podeželja LAZ, Rumunia: Asociatia Sportiva Culturala si Turistica - ASCT Turia 1307 Bă, Węgry: Kistarcsa Város Önkormányzata & Budapesti Muszaki es Gazdasagtudományi Egyetem, Chorwacja: Općina Breznički Hum, Słowacja: Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu, Niemcy: Jugend- & Kulturprojekt e.V., Serbia: Opštinska uprava Backa Topola, Grecja: Omilos Unesco Serres Greece & Municipality of Serres Bułgaria: Veliko Turnovo Municipality, Włochy: Comune di Brescia, Albania: CRDLSE Albania, Macedonia: Association Civil Centre for Sustainable Development EGRI	300
03-06.07.2015	Turyn, Włochy	Evolution. Seminarium międzynarodowe 'Euro-sceptycyzm: inna Europa jest możliwa?'	Citizens in Action, Grecja, Nexes Interculturals de Joves per Europa, Hiszpania, Comunità Impegno Servizio Volontariato, Włochy	80
23-24.09.2015	Ljubljana & Smartno pri Litiji, Słowenia	DOCPIE. Dzielenie się doświadczeniami, aktywizacja obywatelska. Otwarty Uniwersytet, gdzie przedstawiciele różnych organizacji pozarządowych i przedstawiciele władz lokalnych dzielili się doświadczeniami związanymi z popularyzacją projektów obywatelskich.	Słowenia: Društvo za razvoj podeželja LAZ, Węgry: Kistarcsa Város Önkormányzata & Budapesti Muszaki es Gazdasagtudományi Egyetem, Chorwacja: Općina Breznički Hum, Niemcy: Jugend- & Kulturprojekt e.V., Serbia: Opštinska uprava Backa Topola, Grecja: Omilos Unesco Serres Greece & Municipality of Serres Bułgaria: Veliko Turnovo Municipality, Włochy: Comune di Brescia, Macedonia: Association Civil Centre for Sustainable Development EGRI	50

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
27.09-04.10.2015	Kijów, Kremenчук, Połtawa, Lozova, Izium, Charków; Ukraina	Europa w walizce: spotkania lokalne z mieszkańcami o tematyce europejskiej i obywatelskiej	Europejska Akademia w Berlinie, Fundacja Konrada Adenauera	500
02.10.2015	Żagnańsk, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Bogactwo kulturalne Włoch, Migracja we Włoszech, Kultura Hiszpanii'.		40
04.10-10.10.2015	Kijów, Chernihiv, Ripky, Liubech, Nizhyn, Gluchiv, Sumy; Ukraina	Europa w walizce: spotkania lokalne z mieszkańcami o tematyce europejskiej i obywatelskiej	Europejska Akademia w Berlinie, Fundacja Konrada Adenauera	500
06.10.2015	Radom, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. 'Bogactwo kulturowe Włoch i migracje we Włoszech'.		80
07.10.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Szturm na europejskie granice i problem migracji'..		25
08.10.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Ćwierć wieku zjednoczonych Niemiec w Europie'.		25

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
10.10.2015	Brescia, Włochy	SMILE. Connecting generations. Opieka osób starszych w Europie. Zwrócenie uwagi na potrzeby osób starszych mieszkających w UE.	Słowenia: Društvo za razvoj podeželja LAZ, Rumunia: Asociația Sportivă Culturală și Turistică - ASCT Turia 1307 Bă, Węgry: Kistarcsa Város Önkormányzata & Budapesti Muszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Chorwacja: Općina Breznički Hum, Słowacja: Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu, Niemcy: Jugend- & Kulturprojekt e.V., Serbia: Opštinska uprava Backa Topola, Grecja: Omilos Unesco Serres Greece & Municipality of Serres Bułgaria: Veliko Turnovo Municipality, Włochy: Comune di Brescia, Albania: CRDL SAlbania, Macedonia: Association Civil Centre for Sustainable Development EGRI	100
10.11.2015	Warszawa, Polska	Jak zreformować gospodarstwo mojego ojca? ' Konferencja: Zmiany klimatyczne i ich wpływ na rolnictwo'.	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	161
14.10.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - Czy Europa potrzebuje nowego Roberta Schumana? Rozmowa o kłopotach z europejskim przywództwem'.		25
20.10.2015	Bytom, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Kultura Hiszpanii'		20
21.10.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Polska debata europejska'.		25
21.10.2015	Trzebień, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Migracje we Włoszech'.		100
22.10.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Muzułmanie i inni Niemcy'		25

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
22.10.2015	Roskosz, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Czym jest Europa?'		30
27.10.2015	Płock, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Wojna informacyjna'. Media w Europie		40
30.10.2015	Poddębice, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Upadek Muru Berlińskiego'		10
30.10-08.11.2015	Berlin-Warszawa-Lwów	Moving borders: Dialog międzynarodowy, dialog międzykulturowy	Citizens of Europe	50
04.11.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Czy jesteśmy innowacyjni? Czyli o badaniach i rozwoju w Unii Europejskiej'.		25
05.11.2015	Warszawa, Polska	Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. 'Bogactwo kulturalne Włoch, Karnawał w Niemczech, Mafie we Włoszech'		60
05.11.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminarium – 'Jak nas widzą Niemcy po wyborach?'		25
16-17.11.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Wolontariat Europejski. Warsztat na temat „Wolontariat międzynarodowy w Europie – różne doświadczenia współpracy.	Fundacja Konrada Adenauera	20
16-20.11.2015	Włocławek, Inowrocław, Żnin, Bydgoszcz, Toruń – Polska	Europa w walizce. 5 Seminariów w środowiskach lokalnych. 'Sytuacja społeczno-polityczna na Ukrainie i Białorusi oraz współpraca Polski i Niemiec na rzecz Partnerstwa Wschodniego.'	Europejska Akademia w Berlinie, Fundacja Konrada Adenauera	190
18.11.2015	Kędzierzyn-Koźle, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Wojna informacyjna'. Media w Europie		30
18.11.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Turcja wiecznym kandydatem do członkostwa w UE'		25

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
18.11.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - Debata ekspercka. 'Czy TTIP ma wielkie oczy?'. Realacja w Gazecie Wyborczej.	Gazeta Wyborcza, Fundacja Konrada Adenauera, Ambasada Wielkiej Brytanii w Polsce	5 (200.000)
19.11.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Niemieckie i polskie spojrzenie na Europę Wschodnią'.		25
24.11.2015	Radom, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. 'Karnawał w Niemczech'.		40
25.11.2015	Czosnów, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego i społeczności lokalnej. 'Bogactwo kulturalne i migracje we Włoszech'.		40
29.11.2015	Warszawa, Polska	Seminaria - 'Czytanie konstytucji z Tadeuszem Mazowieckim'.	Klub Inteligencji Katolickiej, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Więź, Konrad Adenauer Stiftung, Wszechnica	122
01.12.2015	Opoczno, Polska	Kluby Europejskie. Lekcja Europejska dla Klubu Europejskiego społeczności lokalnej. 'Wolontariat w Europie'		100
03.12.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Pół wieku polsko-niemieckiego pojednania w Europie'.		25
09.12.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Czy stać nas na ochronę planety?'		25
11-14.12.2015	Saloniki, Grecja	Evolution. Lokalny Festiwal i międzynarodowe seminarium 'Różnorodność kultur: co je łączy?'. Lokalne grupy z 4 państw UE pracowały wcześniej nad tematem kulturowej różnorodności. Ta część projektu została zaprezentowana i podsumowana podczas seminarium w grudniu w Grecji. Wydarzenie to było połączone z lokalnym festiwalem promującym kulturową różnorodność Europy '	Citizens in Action, Grecja, Nexes Interculturals de Joves per Europa Hiszpania, Comunità Impegno Servizio Volontariato Włochy	280
17.12.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - 'Wielkie koalicje - klucz do sukcesu'		25

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
17.12.2015	Siedziba Fundacji Schumana, Warszawa	Seminaria - Zorganizowano szkolenie dla multiplikatorów. Powstał materiał edukacyjny 'Robert Schuman – Ojcem Europy', który będzie wykorzystywany w działalności edukacyjnej w przyszłości.	Fundacja Konrada Adenauera (Partner)	8
01.01.-31.12.2015	Cała UE	Baza danych sieci Klubów Europejskich		6.000
01.01-31.12. 2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Association for progress, education and lobbying – PEL, Associazione Porta Nuova Europa	900
01.01-01.07.2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Przedszkole Specjalne nr. 213, Polska; Landesvereinigung kulturelle Kinder- und Jugendbildung Sachsen-Anhalt e.V., LeISA Gmbh/Soziokulturelles Zentrum "Die VILLA", Niemcy; Centre d'information et de documentation jeunesse, Francja	60
01.01-10.07.2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Przedszkole Specjalne nr 245 "Sowy Mądrej Głowy", Polska; Jugendbildungsstätte Unterfranken, Niemcy	45
01.01-14.07.2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Przedszkole Specjalne nr 393, Polska; Ijgd; AIM – Agenzia Intercultura e Mobilita,	50
01.01-05.07.2015	Wojkowice, Polska	Wolontariat europejski	Klub Integracji Europejskiej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Wojkowicach, Polska; Jugendkulturarbeit e.V.; InfoEck – Jugendinfo Tirol, Austria	600
07.09-31.12.2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Przedszkole Specjalne nr. 213, Future in Our Hands (Armenia), ELIX - Conservation Volunteers (Grecja),	50
05.09-31.12.2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Przedszkole Specjalne nr 245 "Sowy Mądrej Głowy" (Polska), Agora Proyectos (Hiszpania), ifd Berlin (Niemcy)	60

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
07.09-31.12.2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Przedszkole Specjalne nr 393, Agora Proyectos (Hiszpania),, Associazione Ciessevi (Włochy)	40
07.09-31.12.2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Towarzystwo opieki nad niewidomymi w Laskach (Polska), Youth Center "Baze" (Łotwa), SIW Internationale Vrijwilligersprojecten (Holandia)	60
01.01-30.09.2015	Litija, Słowenia	Wolontariat europejski	Mladinski Center Litija (Słowenia)	200
01.02-31.10.2015	Magdeburg, Niemcy	Wolontariat europejski	ijgd Landesvereine Sachsen-Anhalt e.V. Niemcy	300
01.01-30.06.2015	Amsterdam, Holandia	Wolontariat europejski	Protestantse Diaconie Amsterdam Holandia	100
01.01-30.06.2015	Elche, Hiszpania	Wolontariat europejski	AYUNTAMIENTO DE ELCHE Hiszpania	300
01.01-30.06.2015	Alzira, Hiszpania	Wolontariat europejski	City Council of Alzira Hiszpania	100
15.02-15.03.2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Special Kindergarten no. 319 , European Integration Club in the Complex of Schools in Wojkowice , The Society for the Care and Blind Special Kindergarten no 245 Special Kindergarten no. 213 ,	50
01.09-31.12.2015	Las Palmas, Hiszpania	Wolontariat europejski	Asociación Escuela Libre LAa Casa del Sol Hiszpania	70
01.09-31.12.2015	Warszawa, Polska	Wolontariat europejski	Kansainvälinen vapaaehtoistyö ry, Finlandia; Jugendwerk der AWO Wuerttemberg e.V., Niemcy	400

Spis wszystkich wydarzeń, które były organizowane lub współorganizowane przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015				
Data	Miejsce	Projekt. Temat	Partnerzy	Liczba uczestników szacunkowo
01.09-31.12.2015	Wojkowice, Polska	Wolontariat europejski	Klub Integracji Europejskiej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Wojkowicach, Polska;, Asociación Cultural Muxelka, Hiszpania	500
01.09-31.12.2015	Nantes, Francja	Wolontariat europejski	Maison de l'Europe, Francja	200
01.09-31.12.2015	Bellac, Francja	Wolontariat europejski	ALTEA FRANCE, Francja	60
01.09-31.12.2015	La Coruna, Hiszpania	Wolontariat europejski	Muxelka Asociación Cultural, Hiszpania	100
01.09-31.12.2015	Palermo, Włochy	Wolontariat europejski	Giosef-Italy, Włochy	200
01.09-31.10.2015	Rijeka Chorwacja	Wolontariat europejski	Regionalni info centar za mlade Rijeka – UMKI, Chorwacja	100
01.03-15.08.2015	Madryt, Hiszpania	Wolontariat europejski	Servicio Civil Internacional, Hiszpania	250

Spis publikacji wydanych przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w roku 2015		
Data wydania	Tytuł	Projekt
Maj 2015	Schuman i jego Europa	Polskie Spotkania Europejskie
Maj 2015	Europolis. Ranking miast uczących się	Europolis
Marzec 2015	Euro przychodzi na Litwę. Litwa 19-stym członkiem strefy euro.	Eurokampania
Grudzień 2015	Ojcowie Europy. Materiał edukacyjny w wersji elektronicznej o początkach integracji europejskiej	Seminaria

Władze Fundacji w roku 2015:

Rada Fundatorów:

Piotr Nowina-Konopka – Przewodniczący
Anna Radwan (od listopada 2015)
Michał Wojtczak
Henryk Woźniakowski

Rada Programowa:

Piotr Nowina-Konopka – Przewodniczący
Jan Barcz (od czerwca 2015)
Jan Kieniewicz
Janusz Lewandowski (od czerwca 2015)
Katarzyna Mazowiecka (od czerwca 2015)
Tomasz Nowakowski (od czerwca 2015)
Henryk Woźniakowski

Kuratorium:

Jacek Ambroziak
Maria Gintowt-Jankowicz
Witold Orłowski
Jacek Wojnarowski

Zarząd:

Anna Radwan-Röhrenscheff – Prezes (do października 2015)
Marcin Zaborowski – Prezes (od listopada 2015)
Michał Prochwicz

Działalność Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana w roku 2015 była współfinansowana przez Unię Europejską, w ramach programu *Europa dla obywateli*